

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo

ZYRA E RREGULLATORIT PËR ENERGJI
REGULATORNI URED ZA ENERGIJU
ENERGY REGULATORY OFFICE

RAPORTI RREGULLATIV
Përcaktimi i të Hyrave Maksimale të Lejuara për Ngrrohtoren e Qytetit Termokos SH.A.
Sezoni i Ngrrohjes 2021/2022

Prishtinë, tetor 2021

PËRMBAJTJA

1	Hyrje.....	3
2	Parimet dhe Formulimi i Metodologjisë Tarifore	4
3	Përcaktimi i të Hyrave të Lejuara.....	6
3.1	Vlerësimi dhe përcaktimi i kostove operative të lejuara	7
3.2	Përcaktimi i Bazës së Rregulluar të Aseteve (RAB).....	14
3.2.1	Përcaktimi i Bazës së Rregulluar të Aseteve Fillestarë (RABnfill.).....	15
3.2.2	Përcaktimi i Investimeve të reja të lejuara	15
3.2.3	Përcaktimi i Kapitalit Punues	18
3.2.4	Zhvlërësimi Vjetorë i Aseteve - realizuar në sezonin 2020/21 ('n-1')	18
3.2.5	Tjetërsimet.....	18
3.3	Vlerësimi dhe Përcaktimi i Zhvlërësimit Vjetor për sezonin 2021/2022.....	19
3.4	Përcaktimi i Kthimit të Lejuar në RAB (Fitimi i Lejuar)	20
3.5	Përcaktimi i Kostos së Humbjeve në Rrjet.....	24
3.6	Përshtatja (Axhustimi).....	24
3.7	Llogaritja e të Hyrave të Lejuara - Përmbledhje.....	24
4	Bilanci i Energjisë Termike	25

Figurat

Figura 1: Skema e llogaritjes së të hyrave të lejuara.....	5
Figura 2: Paraqitja skematike e kostove operationale të propozuara nga NQ Termokos dhe të lejuara nga ZRRE-ja për sezonin e ngrohjes 2021/2022.....	8

Tabelat

Tabela 1: Kostot e paraqitura nga ana e NQ Termokos SH.A., dhe ato të lejuara nga ZRRE (Në €).....	8
Tabela 2: RAB dhe komponentët e tij - NQ TERMOKOS sezoni i ngrohjes 2021/2022	19
Tabela 3: RABf dhe komponentët e tij - NQ TERMOKOS sezoni i ngrohjes 2021/2022	19
Tabela 4: Kategorizimi i Aseteve (RAB) dhe norma mesatare e ponderuar e zhvlërësimit	20
Tabela 5: Kthimi i Lejuar (Profiti i Lejuar) në RABf për sezonin e ngrohjes 2021/2022	23
Tabela 6: Të Hyrat e lejuara për NQ Termokos sezoni i ngrohjes 2021/2022	25
Tabela 7: Përmbledhje e Bilancit të energjisë termike	25

1 Hyrje

Në pajtim me legjislacionin primar – nenet 47 dhe 48 të Ligjit për Rregullatorin e Energjisë, Zyra e Rregullatorit për Energji (ZRRE) është përgjegjëse për përcaktimin e metodologjisë së tarifave dhe aprovimin e tarifave në sektorin e rregulluar të energjisë; këtu janë një sërë parimesh të gjera, siç janë parimet e mos-diskriminimit dhe arsyeshmërisë me të cilat ndërmarrjet e energjisë do të mund t'i rikthenin të gjitha kostot e arsyeshme përfshirë edhe kthimin e arsyeshëm në investimet e tyre. Gjithashtu nenet 18 dhe 19 të Ligjit për Energjinë Termike përcaktojnë se Furnizuesi me obligimin e shërbimit publik, kryen furnizimin me energji termike me tarifa të rregulluara.

Përderisa sektori i energjisë termike në transportimin dhe shpërndarjen e energjisë termike klasifikohet si monopol i natyrshëm, dhe për arsye se gjithashtu në gjenerim dhe furnizim ende nuk ekziston konkurrenca, atëherë tarifat e ngrohjes qendrore, që i përmbajnë të gjitha komponentët e lartpërmendura, i nënshtrohen përcaktimit - miratimit nga ZRRE-ja.

Brenda kompetencave dhe obligimeve të veta ligjore, Zyra e Rregullatorit për Energji ka nxjerrë Rregullën për Vendosjen e Çmimeve të Energjisë Termike. Rregulla përcakton procedurat për dorëzimin, shqyrtimin e aplikacionit tarifor dhe aprovimin e tarifave, si dhe Metodologjinë për logaritjen e të hyrave të lejuara dhe tarifave.

Për përcaktimin e të hyrave të lejuara për sezonin e ngrohjes 2021/2022 janë marrë parasysht si vijon:

- Informatat e dhëna nga NQ Termokosi në aplikacionin e tyre tarifor për sezonin e ngrohjes 2021/2022;
- Informatat e dhëna nga NQ Termokosi gjatë raportimit rregullativ të realizimeve – shpenzimet dhe të ardhurat, asetet / investimet, si dhe informatat teknike dhe për konsumatorë që aktualisht janë realizuar në sezonin e ngrohjes 2020/2021 dhe në sezonet e mëparshme;

Ecuria e procesit të shqyrtimit tarifor:

- **Me 2 korrik 2021** – ZRRE ka lëshuar shkresën për njoftimin e fillimit të shqyrtimit të tarifave për NQ Termokos për sezonin 2021/2022; kjo është pasuar me kërkesën e ZRRE-së për të dhëna dhe informata, ku janë përshkruar detajisht të dhënat dhe informatat që NQ Termokos duhet dorëzuar për shqyrtimin tarifor, si dhe Planin dhe Orarin;
- **Me 09 gusht 2021** – NQ Termokos përmes e-mailit ka dorëzuar aplikacionin tarifor të pjesshëm me disa nga të dhënat dhe informatat e kërkuara për shqyrtim tarifor;
- **Me 16 gusht 2021** – NQ Termokos ka dorëzuar të dhëna, informata dhe dokumentacion shtesë në kuadër të aplikacionit tarifor për sezonin 2021/2022;
- **Me 8 shtator 2021** – Pas analizimit dhe vlerësimit të të dhënave dhe informatave të dorëzuara nga NQ Termokos, ZRRE ka dërguar komentet me shkrim, ku janë specifikuar kërkesat për korrigjim, përmirësim dhe plotësim të aplikacionit fillestarë;
- **Me 17 shtator 2021** – NQ Termokos ka ri-dorëzuar aplikacionin me disa nga korrigjimet, përmirësimet dhe plotësimet e kërkuara në komentet e ZRRE-së, si dhe përgjigjet në komentet e ZRRE-së.

2 Parimet dhe Formulimi i Metodologjisë Tarifore

Për përcaktimin e të Hyrave të lejuara dhe të tarifave të energjisë termike për sezonin 2021/2022 është zbatuar Metodologjia e përcaktuar në Rregullën për Vendosjen e Çmimeve të Energjisë Termike.

Parimet

Parim bazë i kësaj metodologjie është se tarifat për ndërmarrjet që ofrojnë shërbime publike duhet të mbulojnë të gjitha kostot e arsyeshme - operative dhe kapitale, kështu që në njërin anë konsumatorët nuk do të duhej të paguajnë më tepër se sa kostoja e shkaktuar për ofrimin e shërbimeve, ndërsa në anën tjetër ndërmarrja e shërbimeve publike duhet të mbulojë të gjitha kostot e arsyetuara plus një normë të arsyeshme të kthimit në investimet kapitale. Çmimi final i shërbimit zakonisht përcaktohet për të përfshirë të gjitha kostot operative të ndërmarrjeve që ofrojnë shërbime publike, d.m.th., të mbulojë koston e prodhimit, shpërndarjes dhe furnizimit (operimi dhe mirëmbajtja, lënda djegëse, pagat, kostot e humbjeve në rrjet, shpenzimet e përbashkëta dhe administrative, etj.) plus një kthim të arsyeshëm në investimet që janë dedikuar ofrimit të shërbimit publik.

Duke qenë se në disa raste rregullimi i tillë nuk nxit ndërmarrjet për të ngritur efikasitetin operativ dhe të stimuloj kursimin e shpenzimeve, përkundrazi mund të nxisin mbi-investime në asete dhe gjithashtu, dhe duke marrë parasysh obligimin e Rregullatorit për të mbrojtur konsumatorët, kërkohet që ndërmarrjet jo vetëm të dëshmojnë "shpenzimet e arsyeshme" të deklaruar, por edhe të tregojnë një rritje të efikasitetit operativ dhe të kostove. Masat e tilla krijojnë bazë për bashkërendimin në fillim të shqyrtimit tarifor, në të cilën Rregullatori shpërblen apo ndëshkon ndërmarrjen për rritjen apo rënien e efikasitetit dhe kontrollit të koston.

Formulimi

Me qëllim të llogaritjes së të Hyrave të lejuara dhe llogaritjes përfundimtare të tarifave, në Rregullën për Vendosjen e Çmimeve të Energjisë Termike (shtojcat 1,2,3, dhe 6) është dhënë në detaje formulimi i Metodologjisë tarifore. Megjithatë, për arsye konsistence, formulimi do të paraqitet shkurtimisht edhe në këtë raport.

Skematikisht, Metodologjia tarifore mund të tregohet si më poshtë. Kostot të cilat ndërmarrja duhet t'i mbulojë përbëhen nga kostot operative, nga zhvlerësimi që paraqet mundësinë që ndërmarrja të zëvendësoj asetet e veta, koston e humbjeve të rrjetit dhe kthimin në Bazën e Rregulluar të Aseteve (RAB), e cila në fakt paraqet fitimin për ndërmarrjen.

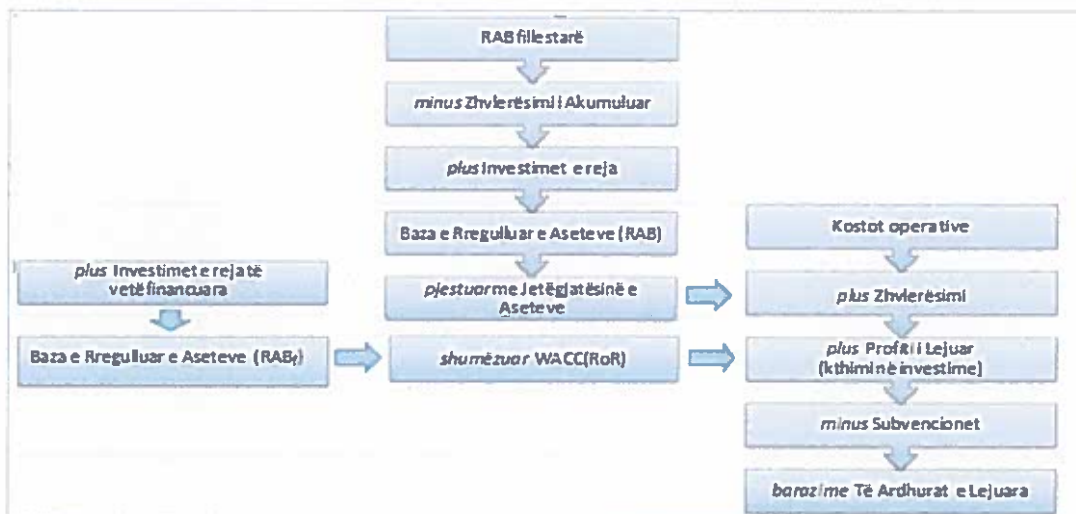

Figura 1: Skema e llogaritjes së të hyrave të lejuara

Formulat bazë të rregullimit:

Të hyrat e lejuara janë llogaritur sipas formulës:

$$\text{MAR} = \text{OPM} + \text{DEP} + \text{RTN} + \text{LOS} + \text{ADJ}$$

Ku:

- MAR** Të Hyrat e lejuara maksimale;
- OPM** Kostot e lejuara të operimit dhe mirëmbajtjes;
- DEP** Zhvlerësimi vjetor i lejuar;
- RTN** Kthimi i lejuar në asete;
- LOS** Kostoja e humbjeve në rrjet;
- ADJ** Përshtatja (axhustimi) i të hyrave.

Të Hyrat e lejuara paraqesin koston vjetore të kompanisë, e që përmbajnë: i) kostot operative, të cilat janë të "arsyetuara"; ii) zhvlerësimin vjetor; iii) Koston e humbjeve në rrjet; dhe iv) kthimin e lejuar në Bazën e Rregulluar të Aseteve (RAB).

Kostot operative përbehen nga pjesa fikse dhe ajo variabile, e formuluar si vijon:

$$\text{OC} = \text{OC}_f + \text{OC}_v$$

Kostot operative paraqesin koston totale të arsyeshme të parashikuara për një vit, e që këtu hyjnë: i) kostot për lëndë djegëse, kostot e blerjes së energjisë termike dhe kostot tjera si energjia elektrike, kemikalet për trajtimin e ujit, pjesët rezervë; ii) kostot tjera operative të sistemit, riparimet dhe mirëmbajtja; dhe iii) kostot e personelit dhe kostot e përbashkëta. Kostot operative të lejuara nuk përfshijnë: i) subvencionet; ii) kostot e refuzuara nga autoritetet tatimore, dhe kostot e ndarjes së rezervave apo shpërndarjes së tyre; dhe iii) pagesat e qirasë për mjetet që nuk janë të shënuara në llogari- mbajtjen, shpenzimet financiare apo shpenzimet tjera të pa arsyetuara.

Baza e Rregulluar e Aseteve është llogaritur sipas formulës:

$$RAB_n^{p\acute{e}rf.} = RAB_n^{fill.} + INV_n + WC_n - DEP_{n-1} - DIS_{n-1}$$

Baza e Rregulluar e Aseteve (RAB) paraqet asetet e ndërmarrjes të konsideruara për përdorim dhe të dobishme për ofrimin e shërbimit publik, e të cilat përfshijnë: i) Bazën e Rregulluar të Asteve fillestar ($RAB_n^{fill.}$) që faktikisht paraqet RAB-in përfundimtarë të realizuar në sezonin paraprak 2017/18 (n-1); ii) investimet e reja kur janë të planifikuara dhe të aprovuara nga Rregullatori (INV_n); iii) kapitali i mjaftueshëm punues për kompaninë që të kryejë aktivitetet e saj (WC_n); Zhvlerësimin e asetëve të realizuar në sezonin paraprak 2017/18 (n-1) (DEP_{n-1}) dhe iv) Asetet e tjetërsuara (DIS_{n-1}).

ZRRE-ja, si Normë të Kthimit, ka marrë vlerën e WACC-ut (Mesatares së ponderuar të kostos së kapitalit). WACC (%) është shuma e mesatares së ponderuar të kostos së ekuitetit dhe kostos së borxhit, dhe është llogaritur sipas formulës:

$$WACC = [(D/V) * k_d] + [(E/V) * k_e]$$

Ku:

D/V-	Pjesa e borxhit nga baza totale e kapitalit
E/V -	Pjesa e ekuitetit nga baza totale e kapitalit
V -	Baza totale e kapitalit, e cila është i gjithë ekuiteti dhe borxhi
k _d -	Kostoja e borxhit
k _e -	Kostoja e Ekuitetit

3 Përcaktimi i të Hyrave të Lejuara

Për përcaktimin e të Hyrave të lejuara të NQ Termokos SH.A. për sezonin 2021/2022, në pajtim Rregullën për Vendosjen e Çmimeve të Energjisë Termike, ZRRE ka ndërmarrë si vijon:

- 1) Vlerësimin dhe përcaktimin e kostove operative të lejuara;
- 2) Vlerësimin dhe përcaktimin e zhvlerësimit;
- 3) Përcaktimin e Kthimit të lejuar në RAB (kthimit në investime), i cili përfshin:
 - a) përcaktimin e RAB-it – vlerësimi dhe aprovimi i asetëve të kompanisë, verifikimi dhe aprovimi i investimeve të planifikuara dhe kapitalit punues; dhe
 - b) llogaritjen e Normës së kthimit të lejuar (RoR)/ WACC;
- 4) Vlerësimin dhe përcaktimin e kostos së lejuar për humbjet në rrjet.

Në përcaktimin e të Hyrave të lejuara, ZRRE ka marrë parasysh sa vijon:

- Informatat e ofruara nga NQ Termokosi në aplikacionin e tij për tarifën për sezonin e ngrohjes 2021/2022 – të dhënat rreth të ardhurave të parashikuara nga shitja e ngrohjes dhe nga shërbimet e tjera të ndërlidhura, kostot e parashikuara totale, asetet dhe investimet e planifikuara, prodhimin dhe furnizimin e parashikuar të ngrohjes, si dhe sipërfaqen ngrohëse të parashikuar;
- Informatat e ofruara nga NQ Termokosi gjatë raportimit rregullativ – shpenzimet dhe të ardhurat, asetet/ investimet, si edhe informatat teknike dhe për konsumatorë të cilat faktikisht janë realizuar në sezonin e kaluar 2020/2021;
- Informatat që ZRRE i ka siguruar nga shqyrtimet tarifore dhe monitorimet e realizimeve dhe performancës të sezoneve / viteve të kaluara.

Duke e ditur se informatat e parashikuara janë thelbësore për përcaktimin e të Hyrave të lejuara, këto do të duhej të ishin të besueshme dhe reale. Përgjithësisht, në parashikimin / planifikimin e biznesit do të duhej të aplikohet qasje reale e përcjellur me vlerësim të hollësishëm të faktorëve të shumtë që ndikojnë në biznes; p.sh., vlerësimi i tregut dhe parashikimi i zgjerimit të bazës së konsumatorëve, vlerësimi i prodhimit / mundësitë e furnizimit dhe mundësitë financiare të kompanisë. Natyrisht, parashikimi/planifikimi i drejtë duhet të bazohet në të dhënat që kompania i ka realizuar në të kaluarën gjatë një periudhe të caktuar.

Duhet cekur këtu se, aplikacioni për tarifa i NQ Termokos ka qenë mjaft i detajuar dhe i kompletuar. Megjithatë, në disa nga të dhënat dhe informatat që ka përmbajtur aplikacioni janë vërejtur pasaktësi, mos-përputhje dhe jo-konsistencë, të cilat, me disa përjashtime, janë përmirësuar sqaruar dhe plotësuar pas komenteve të ZRRE-së dhe takimeve të përbashkëta ZRRE-NQ Termokos.

Në fakt, sa i përket informatave të parashikuara (siç është përcaktuar në Shtojcën 4 të Rregullës për Vendosjen e Çmimeve të Energjisë Termike, NQ Termokosi i ka dorëzuar ZRRE-së pasqyrat/tabelat që përshijnë të ardhurat dhe kostot e parashikuara, të dhëna teknike dhe të konsumatorëve, asetet operative dhe investimet e parashikuara, për periudhën një vjeçare që mbulon plotësisht sezonin e ngrohjes – periudha: 15 tetor 2021 – 14 tetor 2022. Ndërsa si dokumente mbështetëse ka dorëzuar: i) Raportin e auditorit dhe Pasqyrat financiare statusore për vitin 2020; ii) Matjet e konsumit të regjistruara në sezonin e kaluar sipas Listës së nënstacioneve - të dhënat për sipërfaqet ngrohëse dhe kapacitetet përkatëse, si dhe të dhënat tjera teknike; iii) Listën e asetëve – të dhënat detale për asetet fikse ku janë dhënë vlera fillestare (e blerjes), zhvlerësimi i akumuluar dhe vlera e tanishme e asetëve (e dorëzuar në raportimet e rregullta vjetore/sezonale); iv) Planifikimet e Investimeve në periudhë njëvjeçare që përfshinë sezonin 2021/22; v) Planifikimet për kyçjet e reja për sezonin 2021/2022; vi) Planifikimet për faturimin e konsumatorëve bazuar në furnizimin / konsumin e matur; vii) Matjet e regjistruara për energjinë termike të prodhuar nga kogjenerimi (dorëzuar në raportimet e rregullta vjetore/sezonale; dhe viii) Të dhëna të parashikuara për faturimin e konsumatorëve 2021/2022 bazuar në realizimet - matjen e konsumit dhe sipërfaqen ngrohëse të konsumatorëve në sezonin e kaluar 2021/2022, si dhe planifikimet e kyçjeve të reja respektivisht zgjerimit të sipërfaqes ngrohëse të konsumatorëve.

ZRRE-ja ka bërë përpjekje dhe ka angazhuar ekspertizën në dispozicion për të bërë një vlerësim sa më real të informatave të parashikuara të dorëzuara nga ana e Termokosit. Është bërë një analizë gjithëpërfshirëse dhe vlerësim i informatave të paraqitura, që është përcjellur me krahasimin e të dhënave respektive nga sezonet e kaluara, me qëllim që të bëhet përcaktimi (parashikimi) i saktë i të hyrave të lejuara për sezonin 2021/2022.

3.1 Vlerësimi dhe përcaktimi i kostove operative të lejuara

Planifikimet për kostot operative të dorëzuara nga ana e NQ Termokos për periudhën 15 tetor 2021 – 14 tetor 2022, periudhë kjo që mbulon gjithë sezonin e ngrohjes 2021/2022, janë strukturuar si kosto variabël dhe fikse, e cila ndarje kryesisht është në pajtim me dispozitat e Rregullës për Vendosjen e Çmimeve të Energjisë Termike, si dhe me parimet e avancuara të kontabilitetit dhe me Standardet Kosovare të Kontabilitetit.

Në këtë seksion do të tregohen në mënyrë tabelare shpenzimet e parashikuara siç janë prezantuar nga NQ Termokosi dhe shpenzimet operative të lejuara që ZRRE i ka aprovuar (Tabela 1.) Në vijim të tabelës është dhënë shpjegimi analitik për secilin pozicion të kostove operative.

Tabela 1: Kostot e paraqitura nga ana e NQ Termokos SH.A., dhe ato të lejuara nga ZRRE (Në €)

Kostot Operative Sezoni 2021/2022		Propozuar nga NQ Termokos	Lejuar nga ZRRE
Kostot Variabile			
1	Gjenerimi vetanak	498,400	0
2	Blerjet e energjise nga Kogjenerimi-komp. Variabile	409,825	409,825
3	Kemikaljet për trajtimin e ujit	15,054	15,054
4	Uji	118,130	118,130
5	Energjia elektrike (prodh. & Nënst. Distr.)	557,370	557,370
6	Kost. e personelit (puna direkte)	1,338,808	908,266
7	Taksa vjetore e licencave	0	0
8	Borxhi i keq i lejuar	0	360,613
9	Total kost. variabile	2,937,587	2,369,258
Kostot fikse			
10	Materialet, shërbimet	210,000	210,000
11	Riparimet e mirëmbajtja	266,441	85,000
12	Blerjet e energjisë nga Kogjenerimi - komp.Fikse	891,744	891,744
13	Shpenzimet për administratë	156,550	82,000
14	Shpenzimet e personelit (te ndryshme nga puna direkte)	1,410,610	805,889
15	Kostot e shites dhe tjera administrative	600,547	165,889
16	Total kostot fikse	3,535,892	2,240,522
17	Totali i kostove operative	6,473,479	4,609,780
18	Kostot fikse	3,535,892	2,240,522
19	Kostot variabël	2,937,587	2,369,258
20	Kostot e lej. oper.	6,473,479	4,609,780

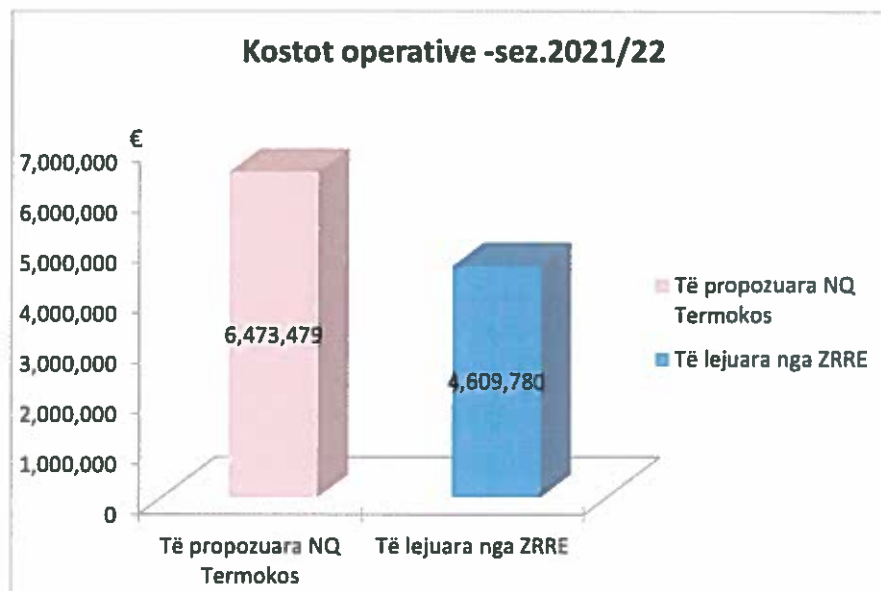

Figura 2: Paraqitja skematike e kostove operacionale të propozuara nga NQ Termokos dhe të lejuara nga ZRRE-ja për sezonin e ngrohjes 2021/2022

Shpjegim analitik

Në vijim janë dhënë shpjegime të detajizuara dhe arsyetimet për përcaktimin / lejimin për secilin grup të kostove respektivisht për pozicionet kryesore të kostove operative.

Kostot variabile:

- **Kostoja e blerjes së energjisë termike nga kogjenerimi në TC Kosova B – komponenti i pagesës për sasinë e energjisë termike:**

- NQ Termokos ka propozuar koston totale të blerjes së energjisë termike nga kogjenerimi në vlerë prej 1,301,569 €. Kjo kosto është e bazuar në: kapacitetin e rezervuar sipas planifikimeve të Bilancit të energjisë dhe sasinë e planifikuar të energjisë termike, si dhe në çmimet përkatëse për kapacitet dhe sasi të energjisë termike të llogaritura sipas marrëveshjes për shit-blejen e energjisë termike KEK Gjenerimi – NQ Termokos.

Më konkretisht, Komponenti variabil i pagesës për sasinë e energjisë termike është bazuar në sasinë e planifikuar prej 280,702 MWh_{TH} dhe çmimin (ngarkesën) prej 1.36 €/MWh_{TH}.

- Vlerësimi – Propozimi i NQ Termokos vlerësohet se është kryesisht real dhe i bazuar. Duhet theksuar gjithashtu se është përfshirë edhe komponenta e pagesës për taksën vjetore të licencimit, e cila llogaritet bazuar në taksën vjetore të licencave për prodhimin e energjisë termike të përcaktuar sipas Rregullës për Taksat të nxjerrë nga ZRRE. Llogaritjet rezultojnë si në vijim:

- Komponenti i pagesës për sasinë e energjisë termike: 381,755 €; dhe
- Komponenti i pagesës për taksën vjetore të licencimit: 28,070 €.

Komponentët e lartë-përshkruar rezultojnë komponentën e pagesës për sasinë e energjisë termike nga kogjenerimi në TC Kosova B, në vlerë prej 409,825 € e cila lejohet për sezonin 2021/2022 .

- Është e vlefshme të përmendet se kostoja e tërësishme e blerjes së energjisë termike nga kogjenerimi në TC Kosova B – që përshinë komponentën për kapacitetin e rezervuar elektrik dhe komponentën për sasinë e energjisë termike – është 1,301,569 €.

- **Kostoja e lëndës djegëse – mazutit:**

- Kostoja e mazutit e propozuar nga Termokosi 498,400 € është bazuar në sasinë e parashikuar të shpenzimit të mazutit prej 710 ton dhe çmimin e blerjes prej 700 €/ton, si dhe koston prej 1,200 € për naftë që përdoret për konzervimin e kaldajave dhe koston për analizat e cilësisë së mazutit;
- Vlerësimi – Me funksionalizimin e projektit të kogjenerimit, stabilimentet (kaldajat) e prodhimit të energjisë termike me mazut janë kapacitet rezervë për tu aktivizuar vetëm në rastet e ndërprerjeve të paplanifikuara (avarive) të stabilimenteve të TC Kosova B. Kështu që përdorimi i tyre eventual do të zgjaste për periudha të shkurtra gjersa të kryhen riparimet e nevojshme. Duke marrë parasysh se kjo kosto është e ndërlidhur me procesin e vazhdimin të licencës për prodhimin e energjisë termike, e cila është ende në proces të kompletimit të dokumentacionit, në vijim janë përshkruar detajet përkatëse:
 - Licenca e prodhimit të energjisë termike të NQ Termokos ka skaduar në fillim të tetorit 2021, e cila ka pasur kohëzgjatje 15 vjet;

- Përkundër faktit se aplikimi për vazhdim të licencës është bërë sipas afateve të parapara ligjore, NQ Termokos ende nuk ka mundur ta siguroj lejen mjedisore nga Ministria përgjegjëse, e cila është një ndër kërkesat kryesore për vazhdim të licencës.
- Lidhur me këtë duhet theksuar se stabilimentet e NQ Termokos të prodhimit të energjisë termike me mazut janë të vjetra dhe sipas gjasave nuk i plotësojnë standardet mjedisore të emetimeve. Për këtë me dt. 15. 10. 2021 NQ Termokos ka kërkuar nga Ministria përmes një shkrese zyrtare lirim nga obligimi i sigurimit të Lejes mjedisore me arsyetimin kryesor se këto stabilimente janë kapacitet rezervë që eventualisht do të duhej të aktivizoj për periudha disa ditëshe vetëm nëse dështon kogjenerimi në TC Kosova B.
- Gjer më tani NQ Termokos nuk ka marrë ndonjë përgjigje nga Ministria, dhe rrjedhimisht ZRRE nuk ka mundur t'ia vazhdoj licencën e prodhimit të energjisë termike nga stabilimentet me lëndë djegëse mazut.

Për shkak se aktualisht NQ Termokosit ende nuk i është vazhduar licenca për aktivitetin e prodhimit të energjisë termike stabilimentet me lëndë djegëse mazut, ZRRE nuk mund t'ia njoh koston e mazutit në këtë shqyrtim tarifor.

- **Kostoja e ujit për (ri)m bushjen e sistemit të ngrohjes:**

- NQ Termokos ka propozuar koston në vlerë prej 118,130 €, për sasinë e parashikuar të shpenzimit të ujit 85,321 m³ për rimbushje të sistemit të shpërndarjes (rrjetit primarë), si dhe koston për rimbushjen e rrjetit të transportimit të energjisë termike nga kogjenerimi dhe koston për shpenzimet e ujit në nënstacione.
- Vlerësimi – ZRRE ka kryer vlerësimet duke u bazuar në realizimin e kësaj kostoje në sezonet e kaluara – konkretisht në sezonin 2020/2021 kostoja e ujit e realizuar ka qenë 112,436 €. Gjithashtu vlerësimet kanë marrë për bazë sasinë e parashikuar të ujit për rimbushje të rrjetit primar të shpërndarjes (85,321 m³ – konsum më i madh se sezonin e kaluar për shkak të zgjerimit të rrjetit), si dhe kostot tjera të ujit për rrjetin e kogjenerimit dhe nënstacionet. Rrjedhimisht, bazuar në llogaritjet përkatëse që marrin parasysh edhe tarifatat aktuale të shërbimeve të ujit për KRU Prishtina – për shërbimin e ujësjellësit: 0.69 €/ m³ dhe për shërbimin e ujërave të zeza: 0.11 €/m³, si dhe koston për e ujit për nënstacione, ZRRE vlerëson se kostoja e propozuar e ujit prej 118,130 €, është reale dhe e mjaftueshme për sezonin 2021/2022.

- **Kostoja e kemikaljeve për trajtimin e ujit**

- NQ Termokosi ka propozuar koston e kemikaljeve për trajtimin e ujit në vlerë prej 15,054 €, që është kosto e rritur për vetëm 721 € në krahasim me koston e realizuar në sezonin e kaluar 2019/2020 (14,333 €), e që reflekton rritjen e planifikuar sasisë së ujit për rimbushje të sistemit.
- Vlerësimi – Duke marrë parasysh sasinë e ujit që duhet trajtuar, rrjedhjet e ujit (humbjet) dhe rritjen e planifikuar të sipërfaqes për ngrohje, ZRRE vlerëson se vlera prej 15,054 € është e mjaftueshme për të mbuluar koston e kemikaljeve për trajtimin e ujit.

- **Kostoja e energjisë elektrike**

- Për koston e energjisë elektrike NQ Termokos ka propozuar vlerën totale prej 557,370 € - kjo kosto merr parasysh konsumin e energjisë elektrike në impiantet e sistemit dhe në nënstacione. Duhet theksuar se vlera e propozuar e koston së energjisë elektrike paraqet një

rritje prej rreth 5% krahasuar me vlerën e realizuar në sezonin e kaluar 2020/2021 (530,871€). Kjo rritje është arsyetuar kryesisht me shtim të numrit të nënstacioneve për shkak të rritjes së bazës së konsumatorëve gjegjësisht shtimit të sipërfaqes ngrohëse dhe shtimin e pajisjeve të reja.

- Vlerësimi – ZRRE vlerëson se planifikimi i kostos së energjisë elektrike është i bazuar dhe real dhe se rritja prej rreth 5% korrespondon me shtimin e numrit të nënstacioneve respektivisht sipërfaqes për ngrohje. Rrjedhimisht pranohet kostoja e paraqitur e energjisë elektrike në vlerë prej 557,370 € si reale dhe e mjaftueshme për të mbuluar konsumin e tërësishëm të energjisë elektrike për periudhën në fjalë, përfshirë edhe shpenzimet shtesë për shkak të rritjes së sipërfaqes ngrohëse dhe instalimit të pajisjeve shtesë (të reja).
- **Kostoja e Personelit (“puna direkte”)**
 - NQ Termokos ka paraqitur koston e personelit – “puna direkte”, në vlerë prej 1,338,808 €, që paraqet një rritje prej 54.78% në krahasim me vlerën e lejuar në sezonin e kaluar (865,015 €). Për këtë parashikim janë ofruar disa detaje, të cilat janë kërkuar në komentet me shkrim të ZRRE-së, dhe është arsyetuar me rritjen e planifikuar të numrit të stafit sipas Rregullores për organizmin dhe sistematizimin e vendeve të punës nxjerrur nga Bordi i NP Termokos në fund të vitit 2019. Sipas kësaj Rregullore, ndër tjera, parashihet rritje e numrit të punësuarve (nga aktualisht 203 në 248), si dhe shtimi i disa njësive të reja organizative, si p.sh. Departamenti Ligjor dhe Departamenti për Zhvillim dhe Investime Kapitale, që parashihet të kenë 24 të punësuar. Sipas organogramit të ri parashihet një shtim i numrit të punësuarve në Departamentin e shpërndarjes për shkak të zgjerimit të rrjetit në distriktet (lagjet) tjera të qytetit, në kuadër të projekteve që janë në vijim e sipër ose të planifikuara. Lidhur me rritjen e planifikuar të numrit të punëtorëve, duhet theksuar se, sipas informatave nga NP Termokos ende nuk janë plotësuar vendet e reja të punës si në departamentet ekzistuese ashtu edhe në departamentet e reja. Gjithashtu NP Termokos nuk ka ofruar ndonjë plan të rekrutimit të stafit të ri për plotësimin e vendeve të reja të punës.
 - Vlerësimi – Pa dashur të jap vlerësime për rritjen e konsiderueshme të numrit të punëtorëve të planifikuar me Rregulloren e re, që është kompetencë ekskluzive e Bordit të NP Termokos, ZRRE thekson se shtimi i vendeve të reja të punës duhet të jetë një proces që reflekton shtimin e dukshëm të operimeve të ndërmarrjes, si dhe që konsideron efikasitetin e kostos dhe benefitet përkatëse.

Nga shqyrtimi i informatave të ofruara dhe Rregullores në fjalë vlerësohet se, sipas organizimit të ri, nuk parashihet rritje e konsiderueshme e numrit të punësuarve në Prodhim/kogjenerim dhe në Departamentin e shpërndarjes, si dhe potencon faktin që deri më tani nuk ka pasur ende plotësime të vendeve përkatëse të punës. Duke marr parasysh këto fakte dhe konsideruar se plotësimi i vendeve të reja të punës është një proces që kërkon kohë për rekrutim të stafit profesional dhe që duhet të ndërmerret në përputhje me zgjerimin gradual të operimeve të ndërmarrjes, vlerëson se rritja e propozuar nuk është reale dhe lejon një rritje prej 5 % të kësaj kostoje krahasuar me lejimet për sezonin e kaluar 2020/2021; kjo rritje reflekton rekrutimin gradual të stafit në përputhje shtimin e operimeve të ndërmarrjes. Nga sa u tha më lartë me rrjedhimisht ZRRE lejon **Koston e personelit – ‘Puna direkte’** në vlerë prej 908,266 €.

- **Kostoja e Borxheve të këqija dhe taksa vjetore e licencimit**
 - NQ Termokos nuk e ka paraqitur koston e borxheve të këqija nën koston variabile, ndërsa për taksën e licencimit për prodhimin e energjisë termike nga stabilimentet e prodhimit me mazut në ngrohtore është paraqitur shuma e përbashkët për taksën e prodhimit vetanak dhe prodhimit nga kogjenerimi.
 - Vlerësimi - Në pajtim me dispozitat e Rregullës për Vendosjen e Çmimeve të Energjisë Termike, kostoja e borxhit të keq llogaritet si përqindje e arsyeshme në të hyrat e ndërmarrjes (d.m.th. vlerën e faturimit nga shitja e ngrohjes). Kjo 'përqindje e arsyeshme' duhet të caktohet në atë mënyrë që të nxis ndërmarrjen për të shtuar përpjekjet për rritjen e nivelit të arkëtimit të pagesave nga konsumatorët, por njëkohësisht merr parasysh se një shumë e konsiderueshme objektivisht nuk mund të arkëtohet, pra do të mbetet si borxh që faktikisht nuk do të realizohet. Nga sa u tha më lartë ZRRE mendon se niveli i borxhit të keq prej 5% është i arsyeshëm, dhe rrjedhimisht e lejon koston e borxhit të keq në vlerën prej 360,613 €.

Nga më lartë rezulton se **Kostot Variabile** të pranuar nga ZRRE-ja janë përcaktuar në vlerën **2,369,258€**.

Kostot fikse

- **Kostoja: Riparimet dhe Mirëmbajtja;**
 - NQ Termokos për koston e riparimeve dhe mirëmbajtjes ka planifikuar vlerën prej 266,441€ - një rritje shumëfish më e madhe krahasuar me realizimin e kësaj kostoje në periudhën e kaluar – sezonin 2020/2021 (77,385 €). Gjithashtu kjo vlerë e propozuar është afërsisht 3 herë më e madhe se vlera lejuar në shqyrtimin e kaluar 2020/2021 (85,000€). Për këtë rritje NQ Termokos ka dhënë një arsyetim të shkurtër ku kryesisht rritja e planifikuar e kësaj kostoje arsyetohet me rritjen e punëve të mirëmbajtjes dhe riparimeve si pasojë e zgjerimit të rrjetit.
 - Vlerësimi – Duke qenë se realizimet në sezonet e kaluara kanë qenë konsiderueshëm më të vogla për pozicionin 'mirëmbajtja dhe riparimet', dhe gjithashtu rritja e koston së mirëmbajtjes është disproporcionale me rritjen e punëve të pritshme të ndërlidhura me zgjerimin e rrjetit, ZRRE vlerëson se vlera e propozuar nuk është e arsyeshme dhe nuk reflekton shpenzimet e zakonshme për riparimet dhe mirëmbajtjen që i shkaktohen ndërmarrjes. Megjithatë, duke marrë parasysh pjesërisht arsyetimin e cekur më lartë, si dhe nevojën për të siguruar operim të qëndrueshëm të stabilimenteve, pajisjeve dhe rrjetit që mundëson një furnizim cilësor, ZRRE e vlerëson një rritje të arsyeshme prej rreth 10% nga realizimi i sezonit të kaluar, dhe për koston e riparimeve dhe mirëmbajtjes lejon vlerën prej 85,000 €.
- **Kostoja: Materialet dhe Shërbimet:**
 - Për këtë pozicion nga NQ Termokos është propozuar vlera prej 210,000 €; kjo vlerë është afërsisht e barabartë me realizimin në sezonin e kaluar (215,404 €)
 - Vlerësimi – Duke marrë parasysh se kjo kosto është ngushtë e ndërlidhur me koston e riparimeve dhe mirëmbajtjes, si dhe bazuar në krahasimin me realizimin e kësaj kostoje në sezonin e kaluar, vlerësohet se vlera e propozuar nga NQ Termokos është reale dhe rrjedhimisht ZRRE lejon koston 'Materialet dhe Shërbimet' në vlerë prej 210,000 €.

- **Kostoja e blerjes së energjisë termike nga kogjenerimi në TC Kosova B – komponenti fiks i pagesës për kapacitetin e rezervuar**
 - Komponenti i pagesës për kapacitet të rezervuar e propozuar nga NQ Termokos ka është bazuar në kapacitetin e rezervuar elektrik: 42,790 MWh_{EL}/h dhe ngarkesën (çmimin) respektive të parallogaritur: 20.84 €/MWh_{EL}/h;
 - Vlerësimi – Propozimi i NQ Termokos për kapacitetin e rezervuar vlerësohet është kryesisht real dhe i bazuar në Bilancet e energjisë; nga llogaritjet rezultojnë se komponenti i pagesës për kapacitetin e rezervuar është 891,744€;

- **Kostot Administrative:**
 - NQ Termokos ka propozuar koston për administratë në vlerë prej 156,550 € duke ofruar detajimet përkatëse. Vlera e propozuar tregon rritje mbi 100% krahasuar me vlerën e realizuar në periudhën e kaluar (77,048 €).
 - Vlerësimi – Bazuar në sa u përmend më lartë dhe për të lejuar përmirësimin e shërbimeve të ndërmarrjes e veçanërisht shërbimin për konsumatorë, ZRRE vendos të lejoj një rritje të vogël (rreth 7%) nga realizimi në periudhën e kaluar dhe e fikson këtë kosto në vlerën 82,000€.

- **Kostoja e Personelit ('e ndryshme prej punës direkte')**
 - Për koston e personelit në administratë dhe shërbimet tjera mbështetëse NQ Termokos ka propozuar vlerën prej 1,410,610 € - propozim i rritur 47% në krahasim me realizimin e kësaj kostoje në sezonin e kaluar (956,601 €), ndërsa po ashtu është rritje prej rreth 84% krahasuar me vlerën e lejuar për këtë kosto në shqyrtimin e sezonit të kaluar (767,513€) . Njëjtë si për koston e personelit 'puna direkte', kjo rritje është arsyetuar me rritjen e planifikuar të numrit të stafit sipas Rregullores për organizmin dhe sistematizimin e vendeve të punës nxjerrur nga Bordi i NP Termokos në fund të vitit 2019. Sipas kësaj Rregullore, ndër tjera, parashihet rritje e numrit të punësuarve (nga aktualisht 203 në 248), si dhe shtimi i disa njësive të reja organizative, si p.sh. Departamenti Ligjor dhe Departamenti për Zhvillim dhe Investime Kapitale, që parashihet të kenë 24 të punësuar. Sipas organogramit të ri parashihet një shtim i numrit të punësuarve në Departamentin e shpërndarjes për shkak të zgjerimit të rrjetit edhe në distriktet (lagjet) tjera të qytetit, në kuadër të projekteve që janë në vijim e sipër ose të planifikuara. Lidhur me rritjen e planifikuar të numrit të punëtorëve, duhet theksuar se, sipas informatave nga NP Termokos ende nuk janë plotësuar vendet e reja të punës si në departamentet ekzistuese ashtu edhe në departamentet e reja. Gjithashtu NP Termokos nuk ka ofruar ndonjë plan të rekrutimit të stafit të ri për plotësimin e vendeve të reja të punës.
 - Vlerësimi – ZRRE, pa dashur të jap vlerësime për rritjen e konsiderueshme të numrit të punëtorëve të planifikuar me Rregulloren e re, që është kompetencë ekskluzive e Bordit të NP Termokos, thekson se shtimi i vendeve të reja të punës duhet të jetë një proces që reflekton shtimin e dukshëm të operimeve të ndërmarrjes, si dhe që konsideron efikasitetin e koston dhe benefitet përkatëse.

Nga shqyrtimi i informatave të ofruara dhe Rregullores në fjalë vlerësohet se, sipas organizimit të ri, parashihet themelimi i 2 departamenteve të reja (secili me nga 12 pozita) të cilat ende nuk janë plotësuar – pra nuk është rekrutuar stafi përkatës, ashtu siç nuk janë plotësuar edhe pozitat tjera të planifikuara me organogramin e ri. Duke marr parasysh këto fakte dhe konsideruar se plotësimi i vendeve të reja të punës është një proces që kërkon kohë për rekrutim të stafit profesional dhe që duhet të ndërmerret në përputhje me zgjerimin gradual

të operimeve të ndërmarrjes, vlerëson se rritja e propozuar nuk është reale dhe lejon një rritje prej 5 % të kësaj kostoje krahasuar me lejimet për sezonin e kaluar 2020/2021; kjo rritje reflekton rekrutimin gradual të stafit në përputhje shtimin e operimeve të ndërmarrjes. Nga sa u tha më lartë me rrjedhimisht ZRRE lejon **Koston e personelit – ‘E ndryshme nga puna direkte’** në vlerë prej **805,889 €**.

- **Kostot e shitjes dhe tjera administrative**
 - Kjo kosto është propozuar nga NQ Termokos në vlerë mjaft të madhe 600,547 €; nga detajimet e ofruara vërehet se nën këtë pozicion janë përfshirë nën-komponentët si: “Kontributet pensionale (punëdhënësi)” në vlerë 137,471 €, “shpenzimet për sigurimet shëndetësore” në vlerë prej 77,040 €, dhe “Shpenzimet e interesit të kredisë” në vlerë prej 220,146 €.
 - Vlerësimi – Duke qenë se pozicionet: “Kontributet pensionale (punëdhënësi)” dhe “shpenzimet për sigurimet shëndetësore” i përkasin dhe alokohen tek Kostoja e personelit, këto nën-komponente nuk mund të përshihen nën kostot e shitjes dhe tjera administrative. Ndërsa për nën-komponentën “Shpenzimet e interesit të kredisë” duhet theksuar se, bazuar në metodologjinë tarifore, pagesa e kredisë përfshirë edhe interesin, adresohen në Kthimin e Lejuar, ku për investimet planifikuara me vetëfinancim (që përfshinë edhe huatë) lejohet një kthim i arsyeshëm sipas Mesatares së Ponderuar të Kostos së Kapitalit (WACC). Prandaj gjithashtu kjo nën-komponentë nuk mund të përfshihet në Kostot e shitjes dhe tjera administrative.
 - Nga sa u tha më lartë, ZRRE ka fiksuar vlerën **165,889 €**, e cila nuk i përfshin komponentët e lartpërmendur, si vlerë e lejuar për Kostot e shitjes dhe tjera administrative.

Nga më lartë rezulton se **Kostot Fikse të pranuar nga ZRRE-ja, janë përcaktuar në vlerën 2,240,522€.**

- Total Kostot operative të lejuara për sezonin 2021/2022

Kostot operacionale të lejuara përbëhen nga shuma e kostove fikse dhe atyre variabël, dhe janë llogaritur sipas formulës së shënuar më poshtë:

OC = Kostot Variabile + Kostot Fikse

Nga formula llogariten:

Kostot operative të lejuara në vlerë prej 4,609,780 €

3.2 Përcaktimi i Bazës së Rregulluar të Aseteve (RAB)

Përcaktimi i RAB-it është komponenti kryesor për llogaritjen e Zhvlerësimit vjetor dhe Kthimit të lejuar në asete, që në fakt paraqet fitimin e lejuar nga aktiviteti afarist i rregulluar.

Baza e Rregulluar e Aseteve - RAB, në pajtim me shtojcën 2 të Rregullës për vendosjen e Çmimeve të Energjisë Termike llogaritet sipas formulës:

$$RAB_n^{përf.} = RAB_n^{fill.} + INV_n + WC_n - DEP_{n-1} - DIS_{n-1}$$

ku:

RAB_n^{perf} – paraqet asetet e planifikuara për sezonin 2021/22 ('n');

RAB_n^{fill} – Bazën e Rregulluar të Aseteve fillestarë, që faktikisht paraqet RAB-in përfundimtarë të realizuar në sezonin paraprak 2020/21 ('n-1');

INV_n – Investimet e reja të planifikuara dhe të aprovuara nga rregullatori për periudhën njëvjeçare që përfshinë sezonin e ngrohjes 2021/2022;

WC_n – Kapitali i mjaftueshëm punues për kompaninë që të kryejë aktivitetet e saj;

DEP_{n-1} – Zhvlerësimin e asetëve të realizuar në sezonin paraprak 2020/21 ('n-1'); dhe

DIS_{n-1} – Asetet e tjetërsuara në sezonin paraprak 2020/2021 ('n-1').

3.2.1 Përcaktimi i Bazës së Rregulluar të Aseteve Fillestarë (RAB_n^{fill})

RAB_n^{fill} paraqet bazën fillestare për përcaktimin e RAB-it të planifikuar për sezonin 'n' – 2021/22, e që, siç u theksua më lartë, faktikisht është RAB-i përfundimtarë i realizuar në sezonin paraprak 'n-1' – 2020/21.

Nga monitorimi i rregullt i realizimeve, ku kryesisht fokusi është në monitorimin e realizimit të investimeve në raport me ato të planifikuara (Raporti i Monitorimit të realizimeve për sezonin 2020/2021), janë konstatuar vlerat e realizuara prej nga llogaritet RAB përfundimtarë i realizuar në sezonin 'n-1' – 2020/21 në vlerë 45,841,697 €, që njëkohësisht paraqet RAB-in fillestarë për sezonin 'n' -2021/22.

3.2.2 Përcaktimi i Investimeve të reja të lejuara

Lidhur me Investimet e reja të planifikuara për periudhën e shqyrtimit tarifar: tetor 2021 – tetor 2022, fillimisht duhet theksuar se këto investime kryesisht i përkasin rehabilitimit të rrjetit dhe nënstationeve, si dhe zgjerimit të rrjetit dhe nënstatione të reja; NQ Termokos ka paraqitur vlerën totale të investimeve të reja të planifikuara 17,449,000 €; në këtë shumë janë përfshirë investimet nga donacionet dhe investimet me vetë-financim.

Investimet nga donacionet

Investimet në kuadër të projekteve të donatorëve ndërkombëtarë si KfW dhe MCC janë paraqitur në vlerë totale prej 14,000,000 € – pra këto projekte planifikohen në pjesën më të madhe të financohen nga donacionet, ndërsa një shumë e vogël me vetëfinancim – detajet në vijim:

- **Projekti i KfW:** Rehabilitimi i rrjetit dhe nënstationeve, si dhe zgjerim të rrjetit dhe nënstatione termike të reja është planifikuar në vlerë totale rreth 14 mil €, nga cila shumë gjatë periudhës 2018/19 janë realizuar për rehabilitimin e disa segmenteve të rrjetit në vlerë 1.5 mil €. Ky projekt përfshinë komponentet:
 - Rehabilitim i rrjetit dhe nënstationeve termike;
 - Zgjerim i rrjetit dhe nënstatione të reja termike;
 - Ndërtimi i Rezervuarëve të ngrohjes, si dhe pajisjeve të trajtimit kimik të ujit.

Për komponentet e latë-përshkruara janë dhënë disa detaje paraprake, ku duhet theksuar se aktualisht ka filluar realizimi i komponentës së rehabilitimit dhe zgjerimit të rrjetit ndërsa për komponentën tjetër të modernizimit të nënstationeve dhe nënstatione të reja është duke u zhvilluar tenderimi për përzgjedhjen e kontraktorëve për ekzekutim të punimeve.

NQ Termokos ka planifikuar gjatë periudhës së shqyrtimit tarifor realizimin e punimeve në vlerë prej 8 mil. €.

- **Projekti i MCC:** Instalimi i matësve të energjisë termike - Ky projekt në vlerë të paraparë prej 10.9 mil \$, si donacion nga MCC – SHBA, përmban:
 - Instalimin e matësve individual të energjisë termike respektivisht alokatorëve të nxehtësisë;
 - Instalimin e valvulave termostatike dhe pompave qarkulluese;
 - Zhvillimin e softverit për faturim dhe lexim të konsumit të energjisë termike;
 - Asistencë në përmirësimin e shërbimeve të faturimit bazuar në konsumin e matur.

NQ Termokos ka planifikuar që gjatë periudhës së shqyrtimit tariforë punimet të realizohet në vlerën 6 mil.€.

Investimet me vet-financim

Siç u përmend më lartë, NQ Termokos planifikon edhe investime me financim vetanak, ku ka paraqitur investime me vetëfinancim në vlerë totale prej **3,449,000 €**; nga këto investime vetanake një pjesë janë në kuadër të projekteve rehabilituese të lartpërmendura ndërsa pjesa tjetër janë investime individuale – detajet në vijim:

- Rehabilitim të rrjetit dhe pajisjeve përkatëse në vlerë prej 425,000 €;
- Pajisje të impianteve të prodhimit respektivisht Stacioneve të ekstraktimit dhe pranimit të energjisë termike (HES dhe HRS) në vlerë 659,000 €;
- Ndërtimi i Ndërtësës së Drejtorisë dhe Administratës në vlerë prej 2,320,000 €; dhe
- Pajisje kompjuterike dhe program kompjuterike në vlerë 45,000 €.

Përmbledhje e vlerësimeve të ZRRE-së për Investimet e reja të lejuara

Investimet nga donacionet

ZRRE ka përcjellur në vazhdimësi zhvillimin e këtyre projekteve investive dhe në kuadër të bashkëpunimit me palët e kyçura në këto projekte është informuar saktësisht për detajet e këtyre projekteve. Duhet theksuar se të gjitha projektet e paraqitura janë të përfshira gjithashtu në Planin Zhvillimorë 2019 – 2029 të NQ Termokos, i cili është aprovuar nga ZRRE.

Një numër i këtyre projekteve posaçërisht të projekteve nga donatorët ka kohëzgjatjen mbi një vit, kështu që ka qenë e nevojshme vlerësimi i punimeve që planifikohen të realizohen brenda periudhës së shqyrtimit tarifor, që vlerësohet se kryesisht ka qenë i bazuar në planet dinamike të realizimit të këtyre projekteve. Lidhur me këtë duhet përmendur se këto dy projekte (i KfW dhe MCC) kanë qenë të propozuara dhe të lejuara në shqyrtimin e kaluar tarifor për sezonin 2020 – '21 në vlerat: 5.5 mil € respektivisht 1.5 mil €. Mirëpo gjatë monitorimit të realizimit të investimeve të sezonit 2020/'21 është konstatuar se niveli i realizimit të këtyre investimeve ka qenë shumë i ulët - realizimi i investimeve të projektit të KfW ka qenë 15.82% ndërsa i projektit të MCC 0% - kryesisht për shkak të vonësive në procesin e tenderimit për përzgjedhjen e kontraktorëve për kryerjen e punimeve.

Konkretisht për projektin e KfW - komponenta e rehabilitimit dhe zgjerimit të rrjetit të shpërndarjes në vlerë të paralogaritur 4.6 mil € – është përzgjedhur kontraktori dhe ka filluar ekzekutimi i punimeve në lagjen Mati 1, përdërisa për komponentën e modernizimit të nënstacioneve ekzistuese dhe nënstacionet e reja procesi i tenderimit është në vazhdim e sipër.

Sa i përket projektit të MCC aktualisht ende nuk është finalizuar procesi i tenderimit për përzgjedhjen e kontraktorit për furnizim me pajisje dhe ekzekutim të punimeve instaluese. Po ashtu duhet theksuar se nuk janë të saktësuara vlera e (pajisjeve) aseteve dhe punimeve instaluese, si dhe mbetet e diskutueshme qështja e pronësisë së këtyre aseteve pasi që një pjesë e konsiderueshme e aseteve të planifikuara për investim konsiderohen si asete të konsumatorëve (alokatorët, matësit individual në apartamente) dhe duhet një përcaktim i qartë për aranzhimet potenciale lidhur me pronësinë e aseteve.

Prandaj ZRRE për periudhën e shqyrtimit tarifor (tetor 2021 – tetor 2022) vlerëson si në vijim:

- Pranon shumën prej **5,500,000 €** për projektin e KfW duke u bazuar në planin e azhurnuar të implementimit dhe në statusin aktual të projektit të përshkruar më lartë.
- Pranon shumën prej **1,500,000 €** për projektin e MCC sipas planit të implementimit të azhurnuar nga MCC dhe statusit aktual të projektit.

Investimet e reja me vetë-financim

Nga të dhënat dhe informatat e ofruara nga NQ Termokos, ZRRE ka vlerësuar se investimet e reja të planifikuara me vetë-financim janë kryesisht planifikime reale të bazuara në përmirësimin e vazhdueshëm të operimeve dhe furnizimit të qëndrueshëm me përjashtim të vlerës së investimit për ndërtesën e drejtorisë dhe administratës. Vlerësimet si në vijim:

- Investimet e planifikuara në rrjetin e shpërndarjes përfshijnë rehabilitimin e rrjetit – ku specifikisht hyjnë tubacionet dhe pajisjet përcjellëse. Ndër tjera në investimet e reja janë paraparë edhe nënstacionet modulare dhe valvolat DN500 dhe DN600 (si bashkëfinancim me projektet e donatorëve). Si të tilla investimet në rrjetin e shpërndarjes pranohen plotësisht. Rrjedhimisht, nga sa u tha më lartë investimet vetanake në rrjetin e shpërndarjes pranohen në vlerën **425,000 €**.
- Investimet e planifikuara në stabilimentet e prodhimit të energjisë termike gjegjësisht në stabilimentet e kogjenerimit – HES dhe HRS, janë në kuadër të investimeve të rregullta për të ruajtur nivelin e operimit të kogjenerimit dhe siguruar furnizimi cilësor me energji termike. Prandaj ZRRE lejon shumën e paraqitur të investimeve prej **659,000 €**.
- Në Investimet e reja me vetëfinancim, ndër tjera, është planifikuar edhe ndërtimi i ndërtesës të zyrës qendrore administrative të NQ Termokos. Vlera e paraqitur e këtij investimi është **2,200,000€** për ekzekutimin e punimeve dhe **120,000 €** për mbikëqyrjen e ekzekutimit të punimeve. Lidhur me këtë investim duhet theksuar se fillimisht për ndërtimin e objektit është paraqitur shuma prej **530,000 €**, e cila vlerë po ashtu është edhe në Planin Zhvillimorë afatgjatë. Konkretisht në shqyrtimin tarifor për sezonin 2019/2020, ZRRE ka pranuar investimin për ndërtimin e objektit në shumën **530,000**, prej së cilës shumë janë realizuar vetëm **67,980 € (12.83%)** për hartimin e Studimit të Fizibilitetit: Vlerësim i situacionit dhe objekteve të NP"Termokos" sh.a dhe hartimin e projektit detal ndërtimor. Ndërsa në shqyrtimin për sezonin e kaluar 2020/2021 është lejuara vlera prej **482,000 €**, e cila vlerë gjatë kësaj periudhe nuk është realizuar fare për shkak të vonesave në procesin e tenderimit. Sa i përket vlerës së investimit, duhet theksuar se me hartimin e projektit detal ka ndërruar koncepti i ndërtimit të objektit duke rritur dukshëm përmasat e objektit dhe etazhitetin, që natyrisht ka rezultuar me një vlerë dukshëm më të madhe se vlera fillestare e paraparë. Po ashtu duhet theksuar një dukuri që në vazhdimësi nga sezoni në sezonë vërehet rritja e vlerës së parashikuar për ndërtimit të objektit – nga vlera fillestare prej **550,000 €**, në sezonin e kaluar është parashikuar vlera prej **1,350,000€**, ndërsa në këtë sezon vlera e parashikuar ka arritur

në 2,320,000€. Lidhur me këtë, ZRRE dëshiron të theksoj se çdo ndryshim duhet të reflektohet në azhurnimin e Planit Zhvillimor që nënkupton edhe aprovimin e ZRRE-së, gjë që nuk është bërë nga NQ Termokos. Për më tepër ndryshimet përkatëse të investimeve paraprakisht të aprovuara duhet të jenë mirë të arsyetuara dhe të argumentuara. Duke marrë parasysh sa u tha më lartë, ZRRE vendosë që shumën e lejuar të investimit në shqyrtimin e kaluar prej 482,000 € ta bartë në shqyrtimin aktual tarifor për sezonin 2021/2022. Rrjedhimisht për këtë periudhë njëvjeçare të shqyrtimit tarifor, lejon vlerën e investimit për ndërtimin e objektit të ri prej 482,000€.

- Në kuadër të investimeve të reja me pajisje të teknologjisë informative ZRRE pranon shumën e propozuar prej 45,000 €.

Bazuar në vlerësimet e paraqitura më lartë ZRRE pranon gjegjësisht lejon Investimet e reja të planifikuara në vlerë totale prej 8,611,000 €.

Ndarja sipas mënyrës së financimit:

Duke ju referuar detajeve të financimit të përshkuara më lartë ndarja e Investimeve të reja të lejuara sipas mënyrës së financimit është si më poshtë:

- (Investimet e reja të lejuara)_{DONACION} = 7,000,000 €; dhe
- (Investimet e reja të lejuara)_{VETFINANC.} = 1,611,000 €.

3.2.3 Përcaktimi i Kapitalit Punues

Sipas dispozitave përkatëse të Rregullës për Vendosjen e Çmimeve të Energjisë Termike – Shtojca 2, kapitali punues zakonisht përcaktohet për të lejuara mjete monetare qarkulluese për një periudhë jo më të gjatë se një muaj respektivisht vlerën e të hyrave mesatare mujore. Rrjedhimisht, ZRRE përcakton raportin 1/12 në të hyrat nga shitja e ngrohjes të realizuara në sezonin 2020/2021 – 7,212,260 €, dhe lejon kapitalin punues në vlerën 601,022 €.

3.2.4 Zhvlerësimi Vjetorë i Aseteve - realizuar në sezonin 2020/21 ('n-1')

Zhvlerësimi vjetorë i realizuar në sezonin 'n-1' – 2020/21 llogaritet duke u bazuar në Bazën e Aseteve të Rregulluar (RAB) të realizuar në atë sezonë dhe mesataren e ponderuar të normës së zhvlerësimit; më konkretisht, nga Vlera e RAB të realizuar në 2020/21 (45,841,697 €) zbritet vlera e kapitalit punues të realizuar (531,817 €), dhe shuma e fituar (45,309,880 €) shumëzohet me mesataren e ponderuar të normës së zhvlerësimit (3.34%). Pra nga kjo llogaritet Zhvlerësimi vjetorë i realizuar në sezonin 2020/21 në vlerën 1,515,240 €.

3.2.5 Tjetërsimet

Me tjetërsim nënkuptohen asetet që ndërmarrja e rregulluar i ka hequr nga përdorimi – asetet që janë dëmtuar në atë masë sa që nuk mund të riparohen dhe të përdoren përsëri, asetet që eventualisht janë shitur/huazuar (kur janë vlerësuar të papërdorshme) etj.; Sipas formulës së dhënë në fillim të kapitullit 3.2, vlera e asetëve të tjetërsuara është e zbritshme (minusohet). Duke qenë se në këtë shqyrtim tarifor nuk është raportuar ndonjë tjetërsim i asetëve, vlera për tjetërsimet është 0€.

Përmbledhie e përcaktimit të RAB-it dhe RAB_f

Në tabelën vijuese paraqiten të përmbledhura komponentët përbërës dhe vlerat respektive të Bazës së Rregulluar të Aseteve (RAB) dhe Bazës së Rregulluar të Aseteve të vetëfinancuara (RAB_f).

Tabela 2: RAB dhe komponentët e tij - NQ TERMOKOS sezoni i ngrohjes 2021/2022

Baza e Rregulluar e Aseteve (RAB) - NQ TERMOKOS Sezoni i ngrohjes 2021-2022		Lejuar nga ZRRE [€]
3.2.1	Baza e Rregulluar e Aseteve fillestarë (RAB _n ^{fill})	45,841,697
3.2.2	Investimet e Reja (INV _n)	8,611,000
3.2.3	Kapitali Punues (WC _n)	601,022
3.2.4	Zhvlërimi Vjetorë i Aseteve – realizuar në sezonin 2019/20 (DEP _{n-1})	-1,515,240
3.2.5	Tjetërsimet e asetëve – në sezonin 2019/20 (DIS _{n-1})	0
Baza e Rregulluar e Aseteve (RAB)		53,538,478

Lidhur me Bazën e Rregulluar të Aseteve të vetëfinancuara (RAB_f) duhet theksuar se vlejné të njëjtat formulime si për RAB-in e përgjithshëm, porse këtu merren vlerat e asetëve/investimeve të vetëfinancuara; detajet në tabelën e mëposhtme:

Tabela 3: RAB_f dhe komponentët e tij - NQ TERMOKOS sezoni i ngrohjes 2021/2022

Baza e Rregulluar e Aseteve e vetëfinancuar (RAB _f)- NQ TERMOKOS Sezoni i ngrohjes 2021-2022		Lejuar nga ZRRE [€]
3.2.1	Baza e Rregulluar e Aseteve të vetëfinancuara - fillestarë (RAB _{f,n} ^{fill})	9,832,735
3.2.2	Investimet e Reja (të vetëfinancuara - pa donacione) ((INV _{f,n}))	1,611,000
3.2.3	Kapitali Punues (WC _n)	601,022
3.2.4	Zhvlërimi Vjetorë i Aseteve të vetëfinancuara – realizuar në sezonin 2019/20 (DEP _{f,n-1})	-265,741
3.2.5	Tjetërsimet e asetëve të vetëfinancuara - në sezonin 2018/19 (DIS _{f,n-1})	0
Baza e Rregulluar e Aseteve e vetëfinancuar (RAB_f)		11,779,016

3.3 Vlerësimi dhe Përcaktimi i Zhvlërimit Vjetor për sezonin 2021/2022

Përcaktimi i Zhvlërimit vjetor për sezonin 2021/22 ('n') bazohet në vlerën e RAB-it total të përcaktuar në tabelën '2' (kapitulli '3.2') dhe në mesataren e ponderuar të normës së zhvlërimit sipas kategorizimit të asetëve, të paraqitur në tabelë e mëposhtme '4'. Në tabelën 4 është dhënë në mënyrë të përmbledhur kategorizimi i RAB-it sipas kategorive të asetëve, jetëgjatësia respektive gjegjësisht norma e zhvlërimit për secilën kategori të asetëve, si dhe norma mesatare e ponderuar e zhvlërimit.

Tabela 4: Kategorizimi i Aseteve (RAB) dhe norma mesatare e ponderuar e zhvlerësimit

Normat e Zhvlers. / Mesat. e Ponder. E Normës së Zhvlers. - Invest. e Reja			
Toka	Jetëgjat. E asetit	Vitet	N/A
	Norma e Zhvlerësimit	%	0
Ndërtesat	Jetëgjat. E asetit	Vitet	35
	Norma e Zhvlerësimit	%	2.86%
Stabilimentet, pajisjet dhe instalimet elektro-mekanike	Jetëgjat. E asetit	Vitet	25
	Norma e Zhvlerësimit	%	4.00%
Rrjeti - Tubacionet, fittingjet dhe pajisjet përbërëse	Jetëgjat. E asetit	Vitet	35
	Norma e Zhvlerësimit	%	2.86%
Pajisjet TI, instrumentet e sist. Kontroll., dhe invent. imët i zyrës	Jetëgjat. E asetit	Vitet	5
	Norma e Zhvlerësimit	%	20.00%
	Vlera Investimit	Euro	0
Total Investimet e Reja	Jetëgjat. E asetit	Vitet	N/A
	Mesat. Pond. Normës Zhvlers.	%	2.86%
Mesat. Pond. Normës Zhvlers. (Asetet Operative Ekzist + Investimet e Reja)		%	3.26%

Siç vërehet nga tabela më lartë norma mesatare e ponderuar e zhvlerësimit (NZH_{MP}) është llogaritur 3.26%. Bazuar në vlerën totale të (RAB-it minus Kapitali punues) dhe Normën mesatare të ponderuar të zhvlerësimit, llogaritet Zhvlerësimi vjetor i lejuar, si në vijim:

$$\text{Zhvlerësimi vjetor i lejuar (DEP}_n\text{)} = (\text{Total RAB} - \text{WC}_n) * NZH_{MP} = 52,937,456 \text{ €} * 3.26\% = 1,726,946 \text{ €}$$

3.4 Përcaktimi i Kthimit të Lejuar në RAB (Fitimi i Lejuar)

Siç u përmend më parë, llogaritja/përcaktimi i Kthimit të lejuar llogaritet bazuar në Bazën e Rregulluar të Aseteve të vetëfinancuara (RAB_r) dhe Normën e kthimit (RoR), pra përfshin dy komponentët në vijim:

- Përcaktimin (vendosjen) e Bazës së Rregulluar të Aseteve të vetëfinancuara (RAB_r); dhe
- Llogaritjen e Normës së Kthimit të lejuar (RoR), të përcaktuar në vlerën e WACC-ut.

Komponenta e parë - RAB_r është llogaritur në kapitullin 3.2 – tabela ‘3’, ndërsa llogaritja e komponentës së dytë – RoR përcaktohet në kapitullin vijues:

3.4.1 Llogaritja e Normës së Kthimit (RoR) të Lejuar

Objektivi i Normës së kthimit të arsyeshme (RoR) në Bazën e rregulluar të asetëve (RAB), është që të garantoj ndërmarrjet e ngrohjes qendrore për një fitim që lejon të vazhdohet me investimet në asete, në mënyrë që të mund ti rehabilitoj dhe ti zgjeroj ato.

Një RoR i arsyeshëm konsiderohet të jetë norma e “Mesatares së Ponderuar të Kostos së Kapitalit” (WACC), që llogaritet në komponentët e bazës së kapitalit, duke marrë parasysh ponderimet e shumave të këtyre komponentëve të kapitalit. Me fjalë tjera, WACC-u është shuma e mesatares së ponderuar të kostos së ekuitetit dhe kostos së borxhit.

Për koston e ekuitetit, ZRRE-ja ndjek metodologjinë e njohur ndërkombëtare të quajtur “Modeli i Çmimit të Kapitalit të Aseteve” (CAPM). CAPM shpreh koston e pritur të ekuitetit si një normë pa rrezik (r_f) plus premiumin e rrezikut të ekuitetit (ERP). Ne mund ta definojmë ERP si ndryshimin mes rrezikut

të tregut të ekuitetit – d.m.th. kthimi i pritur nga tregu i zhvilluar mirë – dhe normën e kthimit pa rrezik, e që shprehet me formulën e paraqitur më poshtë:

$$ERP = (r_m - r_f)$$

Norma e ERP varet nga rreziku i investimit në një treg të një vendi të veçantë.

Vlera e WACC-ut para tatimeve mund të llogaritet sipas formulës në vijim:

$$WACC_{pre-tax} = [(D/V) * k_d] + [(E/V) * k_e]$$

ku:

D/V	Raporti i borxhit ndaj totalit të bazës së kapitalit (si përqindje)
E/V	Raporti i ekuitetit ndaj totalit të bazës së kapitalit (si përqindje)
V	Totali i bazës së kapitalit, që është shuma e ekuitetit dhe borxhit
k_d	Kostoja e Borxhit
k_e	Kostoja e Ekuitetit

Kostoja e borxhit (**k_d**) është zotim kontraktual dhe është norma interesit që ndërmarrja paguan në huatë (kreditë) aktuale.

Kostoja e ekuitetit (**k_e**) llogaritet si në vijim:

$$k_e = r_f + \beta_e * (r_m - r_f)$$

ku:

r_f	Norma pa rrezik dhe nxirret nga vlerësimet për kthimin në obligacionet ("bondet") e qeverisë
β_e	"Beta": masa e rrezikut për kompaninë përkatëse
(r_m - r_f)	Premiumi i rrezikut të tregut të ekuitetit minus norma e kthimit pa rrezik

"Premiumi i rrezikut" është përcaktuar nga "beta" dhe nga premiumi i rrezikut të pritur të një tregu, e që investitorët e kërkojnë nga tregu si tërësi. Faktori "beta" matë pa-parashikueshmërinë e kthimit të një kompanie në relacion me tregun e mallrave (aksioneve) si tërësi.

Më poshtë ne vlerësojmë / llogarisim koston e borxhit dhe koston e ekuitetit për ndërmarrjet e ngrohjes qendrore në Kosovë, për të ardhur tek WACC para tatimeve.

Kostoja e Borxhit

Për këtë sezon të ngrohjes dhe sezonet vijuese, ZRRE-ja ka vendosur që raporti D/V në vlerën 60/100 (60% borxh dhe 40% ekuitet). Ky raport 60% duhet të përdoret në vlerësimet / llogaritjet e WACC-ut komercial para tatimeve për sezonin e ngrohjes 2019/2020, si dhe për sezonet vijuese, nëse nuk vërehen ndryshime domethënëse.

Aktualisht NQ Termokos ka huan nga KfW me normë interesi 8.79% për investimet në projektin e kogjenerimit. Lidhur më këtë duhet theksuar se pjesa më e madhe e investimeve të projektit të kogjenerimit ka qenë donacione (nga Qeveria Gjermane, Komisioni Evropian dhe nga Institucionet vendore qendrore dhe lokale); përderisa shuma prej 5,000,000 € është kredi nga KfW me normë interesi vjetor prej 8.97 % dhe afat kthimi 11 vjet. Rrjedhimisht kostoja e borxhit do të reflekton kredinë aktuale dhe fiksohet në vlerën **8.79 %**

Pra Kostoja e borxhit është:

$$k_d = 8.79 \%$$

Kostoja e Ekuitetit

Kostoja e ekuitetit paraqitet me formulën më poshtë:

$$k_e = r_f + \beta_e * (r_m - r_f)$$

ku:

$$(r_m - r_f) = \text{ERP} - \text{Premiumi i Rrezikut në Ekuitet}$$

Norma pa Rrezik ("Risk Free Rate - r_f) aktualisht, bazuar në trendet financiare vendore dhe ndërkombëtare të obligacioneve qeveritare (bonove të thesarit) vlerësohet në rangun prej 1.1 deri 3.0%. Kufiri i ulët përfaqëson nivelin e interesave për bonot e thesarit afatgjatë të Kosovës përderisa kufiri i lartë përfaqëson mesataren 10 vjeçare interesave nga bonot e thesarit të Hungarisë – që përfaqëson emetuesin më të rrezikshëm të borxhit të tregtuar afatgjatë në mesin e krahasuesve rajonal. Bazuar në këtë ZRRE e fikson Normën pa Rrezik në vlerën **2.3 %**.

Vendimet e fundit të autoriteteve rregullative e vlerësojnë premiumin e rrezikut në ekuitet në rangun prej 3.5 gjer në 5%. Për shkak se NQ Termokos është ndërmarrje publike konsiderohet se rreziku në ekuitet është minimal dhe rrjedhimisht përvetësohet që vlera e ERP-së të jetë e barabartë me **4.5%**.

Beta mesatare e aseteve për rrjetet e energjisë elektrike në BE dhe për ndërmarrjet e integruara është 0.42 e krahasuar me 0.54 - 0.63 për ndërmarrjet që kanë vetëm gjenerimin dhe furnizimin në BE dhe SHBA. Për shkak se industria e ngrohjes qendrore në Kosovë është e vogël, duket e arsyeshme që të supozojmë se rritja e kërkesës – që është faktori kryesor për rritjen e të ardhurave – do të jetë më e pa-parashikueshme se sa rritja e GDP – që është faktori kryesor për rritjen e tregut të mallrave dhe aksioneve – se sa në vendet e mëdha dhe të zhvilluara. Shtimi i një konsumatori të vetëm të madh në ngrohjen qendrore do të thotë rritjen e kërkesës për ngrohje qendrore në krahasim me kërkesën e mëparshme, përderisa ndikim në GDP mund të jetë shumë më i vogël. Në mënyrë që ta marrin në konsideratë natyrën më të pa-parashikueshme të të ardhurave të ndërmarrjeve të ngrohjes qendrore në krahasim me rritjen e GDP, ne vlerësojmë që kostoja e ekuitetit të jetë më e lartë se sa mesatarja e vendosur nga rregullatorët e BE-së, dhe ne konsiderojmë se " β_e " e arsyeshme për ndërmarrjet e ngrohjes qendrore në Kosovë të jetë **$\beta_e = 1$** .

Kostoja e ekuitetit pas tatimeve është si në vijim:

$$k_{e \text{ post tax}} = 2.3\% + (1 * 4.5 \%) = 6.80\%$$

Kostoja e ekuitetit para tatimeve gjendet duke shumëzuar rezultatin më lartë të koston së ekuitetit pas tatimeve me relacionin që e konsideron tatimin ("tax wedge") si më poshtë:

$$\text{'Tax wedge'} = 1/(1-t)$$

ku:

t Shkalla e tatimit në fitimin e kompanive

Tatimi në fitim (t) në Kosovë është 10% dhe relacioni që e konsideron tatimin ("tax wedge") është:

$$1/(1-0.10) = 1.11$$

Kostoja e ekuitetit para tatimeve është:

$$k_{e \text{ pre-tax}} = 6.80\% * 1.11 = 7.55\%$$

Si rrjedhim i llogarive më lartë llogaritet WACC-u para tatimeve – i rumbullkuar në dy decimale – si më poshtë:

$$WACC_{\text{pre-tax}} = [8.79\% * 0.6] + [7.55\% * 0.4] = 8.30\%$$

Llogaritja e Kthimit të Lejuar në RAB_f për NQ Termokos

Bazuar në WACC_{pre-tax} e llogaritur prej 8.30% në 3.4.1, llogaritet Kthimi i lejuar apo Profiti i lejuar për NQ Termokos, sipas formulës më poshtë:

$$RET = RoR \times RAB_f$$

Pra Kthimi i lejuar në RAB_f është i barabartë me 11,779,016€ * 8.30% = 977,213 €.

Tabela 5: Kthimi i Lejuar (Profiti i Lejuar) në RAB_f për sezonin e ngrohjes 2021/2022

Kthimi i Lejuar në RAB _f për NQ TERMOKOS		Lejuar nga ZRRE [€]
RAB _f	Baza e Rregulluar e Aseteve - vetëfinancuar	11,779,016
RoR	Norma e Kthimit në vlerën e WACC	8.30%
	Kthimi i Lejuar në RAB _f	977,213

3.5 Përcaktimi i Kostos së Humbjeve në Rrjet

Kostoja e lejuar e humbjeve të rrjetit shërben për të mbuluar kostot që i shkaktohen ndërmarrjes për shkak të humbjeve të energjisë termike gjatë transportit dhe shpërndarjes. Në përputhje me Shtojcën 1 të Rregullës për Vendosjen e Çmimeve të Energjisë Termike kjo kosto llogaritet si herësi në mes të humbjeve sasiore të rrjetit dhe gjenerimit të energjisë termike që hyn në rrjet (niveli në përqindje i humbjeve të tërësishme në rrjet), kjo e shumëzuar me koston e përgjithshme variable të gjenerimit.

Nga sa u tha më lartë, bazuar në dhënat e paraqitura nga NQ Termokos dhe në vlerësimet e veta, ZRRE ka zhvilluar Bilancin e energjisë termike të NQ Termokos për sezonin 2021/2022, përmes së cilit ka përcaktuar humbjet sasiore të rrjetit **27,007 MWh** – që është shuma e humbjeve sasiore në rrjetin e transportit TC Kosova B – NQ Termokos (5,614 MWh) dhe humbjeve sasiore në rrjetin e shpërndarjes (21,393 MWh). Shprehur në përqindje, niveli i përgjithshëm i humbjeve në rrjet është 9.80% - niveli i humbjeve në rrjetin e transportit: 2.0% dhe niveli i humbjeve në rrjetin e shpërndarjes 7.80%. Gjithashtu nga Bilanci i energjisë termike është derivuar sasia e prodhimit (gjenerimit) neto dhe blerjeve neto të energjisë termike – në sasi totale 274,263 MWh.

Bazuar në vlerat më lartë dhe në koston variable operative (2,369,258 €) llogaritet **Kostoja e humbjeve në rrjet në vlerën 233,299 €.**

3.6 Përshtatja (Akhustimi)

Përshtatja (axhustimi) shërben për të korrigjuar ndryshimet eventuale mes planifikimeve të shqyrtimit tarifor për periudhën (sezonin) 'n-1' dhe realizimeve që faktikisht kanë ndodhur në atë periudhë (sezon) dhe ato ndryshime përfshihen (korrigjohen) në shqyrtimin e ardhshëm.

Konkretisht axhustimi përfshinë ndryshimin mes planifikimit dhe realizimit faktik të këtyre komponentëve: i) Të hyrave; Kostove Operative; Zhvlerësimit vjetorë; dhe kthimit në RAB_r.

Vlera totale e axhustimit për sezonin paraprak 2020/21 është llogaritur: **-128,738 €**. Pra vlera totale e axhustimit prej -128,738 € zbritet nga vlera e të Hyrave të lejuara për sezonin 2021/2022

3.7 Llogaritja e të Hyrave Maksimale të Lejuara - Përmbledhje

Të hyrat e lejuara totale janë llogaritur sipas formulës:

$$\text{MAR} = \text{OC} + \text{DEP} + \text{RTN} + \text{LOS} +/- \text{ADJ}$$

Fillimisht duhet theksuar se në llogaritjen e të Hyrave maksimale të lejuara merren Kostot operative të zbritura për koston e lejuar të humbjeve (kostot operative të ashtuquajtura neto në vlerë prej **4,376,481 €**)

Rrjedhimisht vlera e MAR është e barabartë me **7,185,202 €** siç paraqitet detajisht në tabelën 6.

Tabela 6: Të Hyrat e lejuara për NQ Termokos sezoni i ngrohjes 2021/2022

Të Hyrat e Lejuara NQ TERMOKOS për sezonin 2021/2022		Lejuar nga ZRRE [€]
OC	Kostot Operacionale të Lejuara (neto)	4,376,481
DEP	Zhvlerësimi Vjetor	1,726,946
RTN	Kthimi i Lejuar në RAB _f	977,213
LOS	Kostot e lejuara te humbjeve	233,299
ADJ	Axhustimi – ndryshimi mes lejimeve dhe realizimeve	-128,738
MAR	Të Hyrat Maksimale të Lejuara	7,185,202

Për të qenë në përputhshmëri me strukturën tarifore, që parasheh ndarjen në komponentën për kapacitetin termik (komponenti fikse) dhe në komponentën e sasisë së energjisë termike (komponenti variabil), ndarja e MAR-it bëhet sipas proporcionit: pjesa fikse 15% dhe pjesa variabile 85%. Rrjedhimisht ndarja e MAR-it në pjesën fikse dhe variabile për sezonin e ngrohjes 2020/2021 është si vijon:

Pjesa fikse e të Hyrave Maksimale të Lejuara (MAR_f) **1,077,780 €; dhe**
Pjesa variabile e të Hyrave të Lejuara (MAR_v) **6,107,422 €.**

4 Bilanci i Energjisë Termike

Bilanci i energjisë termike është një komponentë mjaft e rëndësishme në shqyrtimin tarifor sepse përcaktohen projeksionet për prodhimin/blerjet e energjisë termike, humbjet në rrjet dhe përfundimisht furnizimin e konsumatorëve. Për këtë arsye projeksionet në Bilanc janë me ndikim në planifikimin e kostove respektive, dhe rrjedhimisht me ndikim në përcaktimin e të Hyrave të lejuara dhe tarifave.

Në vijim në forma tabelare dhe grafike janë paraqitur të përmbledhur komponentët e Bilancit të energjisë termike për NQ Termokos për shqyrtimin tarifor të sezonit 2021/2022.

Tabela 7: Përmbledhje e Bilancit të energjisë termike

Balanca e Energjisë Termike - NQ Termokos sez. 2021/2022		Propozuar nga NQ Termokos	Lejuar nga ZRRE
Bruto Prodhimi i En. Term.	MWh	6,820	0
Bruto Blerjet e En. Term. (Hyrja në Rrjet. Transp.)	MWh	280,702	280,702
Neto Blerjet e En. Term. (Dalja nga Rrjet. Transp.)	MWh	275,088	275,088
Humbjet sasiore në Rrjetin e Transportit	MWh	5,614	5,614
Humbjet në përqindje në Rrjetin e Transportit	%	2.00%	2.00%
Bruto Prodhimi + Bruto Blerjet e En. Term.	MWh	287,522	280,702
Humbjet sasiore në Rrjet. Transp. + Konsumi vetanak	MWh	6,439	6,439
Neto Prodhimi + Neto Blerjet e En. Term. (Hyrja në Rrjet. Shpërnd.)	MWh	281,083	274,263
Humbjet sasiore në Rrjetin e Shpërndarjes	MWh	21,924	21,393
Humbjet në përqindje në Rrjetin e Shpërndarjes	%	7.80%	7.80%
Furnizimi / Konsumi i En. Term.	MWh	259,159	252,870